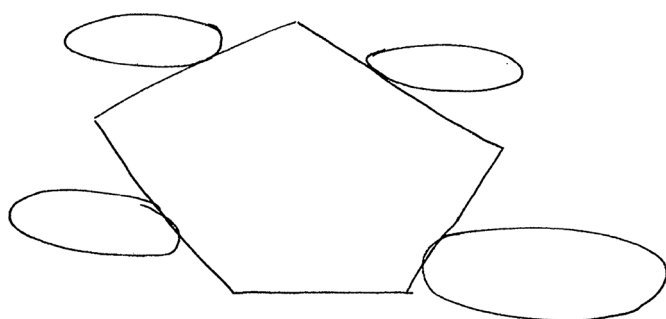

Michel Houellebecq
ANIHILARE

Traducere din franceză și note de
DANIEL NICOLESCU

HUMANITAS
fiction

(ԺԱՄԱՆ, ԴԱՆԴՆ ԳԵ
 ԸՆԴՈՐ ԶՆԱԿՆԵՐ ԸՄ ԴՆՈՎԱԿ
 ՄԵ ՏԻՊԱԿԱՆ ՆԶԱՄ
 ՇՊԸ ԸՄԶ ՔՈՋ Դ

unu

În anumite zile de luni de la sfârșitul lui noiembrie sau de la începutul lui decembrie, mai ales când ești celibatar, ai senzația că te afli pe culoarul morții. Vacanța de vară a fost de mult dată uitării, Anul Nou e încă departe; vecinătatea neantului e neobișnuită.

Luni, 23 noiembrie, Bastien Doutremont a hotărât să se ducă la serviciu cu metroul. După ce a coborât în stația Porte de Clichy, s-a trezit în fața acelei inscripții despre care îi vorbiseră mai mulți dintre colegii săi în zilele precedente. Era puțin trecut de ora zece dimineața; peronul era pustiu.

Încă din adolescență, era interesat de graffitiurile din metroul parizian. Le fotografia adesea, cu iPhone-ul său învechit – ajunseseră deja la generația 23, el se oprise la a 11-a. Își clasifica fotografiile pe stații și pe trasee, le alocase numeroase foldere pe calculator. Era un hobby, dacă doriți, dar el prefera să spună, în principiu mai blând, dar de fapt mai brutal, că e doar un mod de a face să mai treacă timpul. Unul dintre graffitiurile sale preferate era, de altfel, acea inscripție, cu litere înclinate și vizibile, pe care o descoperise la mijlocul unui culoar alb al stației Place d'Italie, și care proclama energic: „Timpul nu va trece!”

Afișele proiectului „Poésie RATP”¹, cu toată etalarea lor de aiureli minore care inundaseră o vreme ansamblul stațiilor

1. Concurs de poezie inițiat de RATP (liniile de transport pariziene). Cei zece laureați din fiecare an au șansa să-și vadă afișate creațiile

pariziene, infiltrându-se în anumite garnituri de tren, treziseră în rândul călătorilor numeroase reacții smintite, multiple de furie. Așa încât putuse să pescuiască, în stația Victor Hugo: „Pretind titlul onorific de rege al Israelului. Nu am altă cale.“ În stația Voltaire, graffitiul era mai brutal și mai anxios: „Mesaj definitiv către toți telepații, către toți cei cu numele Stéphane, care au vrut să-mi întorcă viața pe dos: ei bine, NU!“

Inscripția din stația Porte de Clichy nu era, la drept vorbind, un adevărat graffiti: cu litere groase enorme, de doi metri înălțime, scrise cu vopsea neagră, se întindea cât era peronul de lung în direcția Gabriel Péri-Asnières-Gennevilliers. Chiar ducându-se pe peronul opus, îi fusese imposibil s-o cuprindă în cadru, dar putuse să descopere textul complet: „Supraviețuirea monopolurilor / În inima metropolei.“ Nimic prea neliniștitor și nici foarte explicit aici; cu toate astea, era genul de poveste care putea trezi interesul DGSI¹, precum toate mesajele misterioase, vag amenințătoare, care invadau spațiul public de câțiva ani încoace, care nu putea fi atribuite nici unui grupuscul politic limpede catalogat și a căror prezență pe Internet, pe care era acum însărcinat să o elucideze, constituia exemplul cel mai spectaculos și mai alarmant.

A găsit pe birou raportul laboratorului de lexicologie, sosit la prima oră a dimineții. Examenul de laborator al mesajelor autentificate îngăduise izolarea a cincizeci și trei de litere – caractere alfabetice, nu ideograme; spațiile dintre semne permiseseră împărțirea literelor în cuvinte. S-au străduit apoi să stabilească o bijecție cu un alfabet existent, încercând prima oară cu cel din limba franceză. În mod neașteptat, părea să corespundă: dacă se

în toată rețeaua Île-de-France Mobilités, aflată în exploatarea RATP, care vor fi astfel citite de milioane de călători.

1. Direcția Generală a Securității Interne, singurul serviciu francez de informații aflat în subordinea Ministerului de Interne.

adăugau celor douăzeci și șase de litere de bază caracterele cu accent, cu cratimă sau cu sedilă, se obțineau patruzeci și două de semne. Pe de altă parte, tradițional, erau inventariate unsprezece semne de punctuație, ceea ce ducea la un total de cincizeci și trei de semne. Se aflau așadar în fața unei probleme de decriptare clasică, care consta în stabilirea unei corespondențe biunivoce între caracterele acestor mesaje și cele ale alfabetului francez în sens larg. Din păcate, după două săptămâni de strădanii, se treziseră în fața unui impas total: n-a putut fi stabilită nici o corespondență, prin nici unul din sistemele de criptare cunoscute. Era prima oară când se întâmpla așa ceva de la înființarea laboratorului. Difuzarea pe Internet a unor mesaje pe care nimeni nu va izbuti să le citească era, desigur, un demers absurd, deci existau, obligatoriu, niște destinatari: dar care anume?

S-a ridicat, și-a făcut un espresso și s-a dus până la fereastră, cu ceașca în mână. O lumină orbitoare se răsfrângea pe zidurile judecătoreiei. Nu găsisese nicicând vreun merit estetic deosebit în această juxtapunere dezorganizată de sticlă și oțel, care domina un peisaj murdar și posac. Oricum, scopul urmărit de cei care o concepuseră nu era frumusețea și nici măcar ideea de agrement, ci mai degrabă etalarea unei anume iscusințe tehnice – de parcă, înainte de toate, ar fi dorit să le ia ochii unor eventuali extratereștri. Bastien nu cunoscuse clădirile istorice de la numărul 36 de pe Quai des Orfèvres și, ca atare, nu nutrea nici o nostalgie, spre deosebire colegii săi mai vârstnici; n-aveai cum să nu recunoști însă că acest cartier din „noul Clichy” se îndrepta pur și simplu, zi după zi, spre un dezastru urban; centrul comercial, cafenelele, restaurantele prevăzute în planul de amenajare inițial nu izbutiseră să capete viață, așa încât, în noile clădiri, devenise aproape imposibil să te relaxezi pe timpul zilei în afara biroului; în schimb, nu era deloc greu să găsești loc de parcare.

Cincizeci de metri mai jos, un Aston Martin DB11 a pătruns în parcare vizitatorilor; prin urmare, Fred sosise. Această fidelitate față de farmecul desuet al motorului cu explozie era

o ciudățenie pentru un *geek* ca Fred, care în mod logic ar fi trebuit să-și cumpere o Tesla – rămânea uneori minute în șir, legănându-se în murmurul motorului său cu 12 cilindri. Până la urmă a ieșit, trântind portiera după el. Ținând seamă de procedurile de securitate, avea să ajungă acolo în zece minute. Spera că Fred are noutăți; ba, la drept vorbind, era chiar ultima sa speranță că va fi în stare să anunțe un progres oarecare la următoarea reuniune.

Când, cu șapte ani înainte, fuseseră angajați sub contract de către DGSI – cu un salariu mai mult decât confortabil pentru niște tineri lipsiți, cum erau ei, de vreo diplomă sau de cea mai mică experiență profesională –, interviul de angajare se mărginise la o demonstrație a capacității lor de a sparge diferite site-uri de Internet. În fața celor cinsprezece agenți de la BEFTT¹ și de la alte servicii tehnice ale Ministerului de Interne, strânși laolaltă cu această ocazie, explicaseră cum, odată intrați în RNIPP², puteau, cu un simplu clic, să activeze sau să dezactiveze un card de sănătate Vitale; cum procedau ca să pătrundă pe site-ul guvernamental de impozite și cum, ajunși acolo, modificau foarte ușor suma veniturilor declarate. Ba chiar le arătaseră – procedura era mai complicată, codurile fiind schimbate periodic – cum reușeau, odată intrați în sistemul FNAEG, fișierul național automatizat al amprentelor genetice, să modifice sau să distrugă un profil ADN, fie și în cazul unui individ deja condamnat. Singurul lucru pe care au considerat că era preferabil să-l treacă sub tăcere a fost incursiunea lor pe site-ul centralei nucleare din Chooz. Timp de patruzeci și opt de ore pusese ră mâna pe sistem și ar fi putut declanșa o procedură de închidere urgentă a reactorului – lipsind astfel de electricitate mai multe departamente din Franța.

1. Brigada de Anchetare a Fraudelor legate de Tehnologiile Informatică, serviciu al Direcției Regionale a Poliției Judiciare din Paris.

2. Registrul național de identificare a persoanelor fizice. Este un instrument de verificare a stării civile a persoanelor născute în Franța.

N-ar fi putut în schimb iniția vreun incident nuclear major – fiindcă, pentru a pătrunde în miezul reactorului, era nevoie de o cheie de criptare de 4096 de biți, pe care nu o spărseseră încă. Fred avea o nouă unealtă de *software cracking*, pe care încercase s-o folosească; hotărâseră însă de comun acord în ziua aceea că merseseră poate prea departe; se retrăseseră, ștergând toate urmele efracției și nu mai vorbisera niciodată despre asta, nici măcar între ei. În noaptea aceea, Bastien avusese un coșmar în care era urmărit de niște năluci monstruoase, compuse din aglomerări de nou-născuți în descompunere; la sfârșitul visului, i s-a arătat miezul reactorului. Au lăsat să treacă niște zile până să se revadă, nici măcar n-au vorbit la telefon, și, fără doar și poate, acesta a fost momentul când s-au gândit pentru prima oară să se pună în slujba statului. Pentru ei, ai căror eroi de tinerețe fuseseră Julian Assange și Edward Snowden, colaborarea cu autoritățile nu era un lucru tocmai firesc, dar contextul de la mijlocul perioadei 2010–2020 era ieșit din comun: populația franceză, ca urmare a diferitelor atentate islamiste ucigașe, începuse să sprijine armata și poliția, ba chiar să nutrească o oarecare afecțiune față de ele.

Cu toate astea, la capătul primului an de colaborare, Fred nu-și reînnoie contractul cu DGSi; plecase să înființeze *Distorted Visions*, o firmă specializată în efecte digitale speciale și în imagini de sinteză. Spre deosebire de el, Fred nu fusese niciodată un hacker cu adevărat; nu simțise niciodată plăcerea aceea, oarecum asemănătoare cu cea dată de slalomul special, pe care o trăia atunci când ocolea un șir de *firewalls*, nici acea beatitudine megalomană care-l năpădea atunci când lansa un atac brutal, mobilizând mii de calculatoare zombie, ca să decripteze un cod deosebit de încâlcit. Fred, ca și maestrul său Julian Assange, era în primul rând un programator înnăscut, capabil să stăpânească în doar câteva zile limbajele cele mai sofisticate care apăreau neconținut pe piață – și își folosisese această înzestrare ca să scrie algoritmi complet inovatori pentru generarea de forme și de texturi. Se vorbește adesea despre excelența franceză în domeniul

spațial sau al aeronauticii, dar lumea se gândește mai rar la efectele digitale speciale. Firma lui Fred avea în mod constant printre clienți pe cei mai mari producători de *blockbusters* de la Hollywood; la cinci ani după înființare, ajunsese pe locul trei în lume.

Când a intrat în birou, înainte să se prăvălească pe canapea, Doutremont a priceput repede că veștile aveau să fie proaste.

— Să știi, Bastien, că nu am vești prea vesele, i-a confirmat Fred numaidecât. Bun, o să-ți vorbesc despre primul mesaj. Știu, nu e cel care te interesează; cu toate astea, video-ul e ciudat.

Prima fereastră *pop-up* apărută a trecut neobservată de către cei de la DGSI; parazitase cu precădere niște site-uri de achiziții de bilete de avion și de rezervări hoteliere on-line. Asemenea celor două care i-au urmat, era constituită dintr-o juxtapunere de pentagoane, de cercuri și de rânduri de text într-un alfabet indescifrabil. Atunci când dădeai clic oriunde înăuntrul ferestrei, pornea secvența. Imaginea era luată de pe vreo înălțime sau dintr-un aerostat aflat în zbor staționar: un plan fix de vreo zece minute. O imensă întindere de bălării înalte care se întindea până în zare, cerul era de o limpezime desăvârșită – peisajul evoca niște state din Vestul american. Sub bătaia vântului se formau niște linii drepte pe suprafața ierboasă, care apoi se intersectau, desenând triunghiuri și poligoane. Totul se liniștea, suprafața încremenea cât vedeai cu ochii: apoi vântul se pornea din nou, poligoanele se așezau la loc, cadrilând domol câmpul, până la nesfârșit. Era frumos, dar nu trezea nici o neliniște specială; șuierul vântului nu fusese înregistrat, geometria ansamblului se dezvoltă într-o tăcere totală.

— În ultima vreme, am realizat multe scene de furtună pe mare pentru filme de război. O întindere de iarbă atât de vastă se modelează cam ca o suprafață de apă de talie similară – nu un ocean, ci mai degrabă un lac mare. Și ce pot să-ți spun cu siguranță este că figurile geometrice care se formează în acest film sunt imposibile. Ar trebui să presupunem că vântul suflă din trei direcții diferite în același timp –, și, uneori, chiar din

patru. Prin urmare, n-am nici o îndoială: e o imagine de sinteză. Dar ceea ce-mi creează o reală problemă e faptul că, oricât mărești imaginea, firele de iarbă de sinteză continuă să semene cu niște fire de iarbă adevărate; iar asta, în mod normal, nu se poate face. În natură, nu există două fire de iarbă identice; toate au neregularități, mici cusururi, o amprentă genetică specifică. Am mărit vreo mie, selectându-le aleatoriu din imagine: toate sunt diferite. Pun pariu că milioanele de fire de iarbă din film sunt toate diferite: e halucinant, e o muncă nebunească; am putea, cine știe, să-i dăm de capăt la Distorted, dar o secvență atât de lungă ne-ar lua luni întregi de muncă.

În cel de-al doilea film, Bruno Juge, ministrul economiei și al finanțelor – care, de la începutul mandatului de cinci ani, era și ministru al bugetului – stătea în picioare, cu mâinile legate la spate, în mijlocul unei grădini nu foarte mari, care se afla probabil în spatele unui pavilion. Peisajul din jur, vălurit, evoca „Elveția normandă”¹ și era cu siguranță verde primăvara, dar în acel anotimp copacii erau golași, ne aflam probabil la sfârșit de toamnă sau la început de iarnă. Ministrul era îmbrăcat cu niște pantaloni de stofă de culoare închisă și cu o cămășuță albă cu mâneci scurte, fără cravată, prea subțire pentru vremea de-afară – avea pielea de găină.

În secvența următoare, apărea îmbrăcat într-o tunică lungă și neagră, cu o scufie conică deasupra, neagră și ea, care-l făcea să semene cu penitenții de la Sevilla în Săptămâna Mare; acest tip de acoperământ de cap fusese deopotrivă purtat, în semn de umilință publică, de către condamnații la moarte din vremea Inchiziției. Doi bărbați îmbrăcați la fel, dar având scufiile găurite în dreptul ochilor, îl țineau de subsuori ca să-l care după ei.

Ajunși în fundul grădinii, îi scoteau ministrului cagula, cu un gest brutal, iar acesta clipea de mai multe ori, ca să-și reobișnuiască ochii cu lumina. Se aflau la poalele unei movile

1. Spațiu geografic din Normandia, repartizat pe cinci teritorii și două departamente (Calvados și Orne), care își datorează numele unor mari zone împădurite și reliefului modelat de numeroase râuri, cu peisaje surprinzătoare, amintind de cele din Elveția.